

Sygn. akt IV KK 326/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **Ł. K.**

obwinionego z art. 94 § 1 k.w. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 5 października 2022 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 26 maja 2022 r., sygn. akt III W 689/22,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Rybniku w zakresie rozstrzygnięcia o środku karnym i przekazuje sprawę w tej części do ponownego rozpoznania temu sądowi;**
- 2. obciąża Skarb Państwa wydatkami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 26 maja 2022 r. o sygn. akt III W 689/22 Sąd Rejonowy w Rybniku, po rozpoznaniu sprawy **Ł. K.**, obwinionego o to, że w dniu 20 lutego 2022 r. około godziny 05.05 w C. min. na ulicy [...] kierował pojazdem marki

V. o nr rej. [...] pomimo braku uprawnień do kierowania pojazdami. Ponadto w tym samym miejscu i czasie kierując w/w pojazdem nie dostosował prędkości do warunków na drodze oraz własnych umiejętności w wyniku czego kilkakrotnie uderzył pojazdem w krawężnik drogowy, tj. o wykroczenie z art. 94 § 1 k.w., art. 97 k.w. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r., orzekł:

1. obwinionego Ł. K. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego wykroczenie z art. 94 § 1 k.w., art. 97 k.w. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy o ruchu drogowym z dnia 20 czerwca 1997 r. i za to na mocy art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 1 k.w. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1.800 złotych;
2. na podstawie art. 119 § 1 k.p.w. i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w wysokości 70,00 złotych oraz opłatę w wysokości 180,00 złotych (k. 29).

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 25 czerwca 2022 r.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny, który zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 3 k.w., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec obwinionego Ł. K. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, podczas gdy jego orzeczenie było obligatoryjne wobec uznania obwinionego za winnego popełnienia wykroczenia, o którym mowa w art. 94 § 1 k.w.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Rybniku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego zasługiwała na uwzględnienie w całości. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w Rybniku było oczywiście wadliwe, dlatego zarzut kasacyjny dotyczący rażącego naruszenia przepisu art. 94 § 3 k.w. doprowadził do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w zaskarżonym zakresie.

Zgodnie z treścią art. 94 § 3 k.w., w razie popełnienia wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., to jest prowadzenia pojazdu mechanicznego, nie mając do tego uprawnienia, obligatoryjne jest orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów. Tymczasem w zaskarżonym kasacją wyroku nakazowym zaniechano orzeczenia tego środka karnego, nie realizując nałożonego ustawą obowiązku. Wobec obligatoryjnego brzmienia przepisu art. 94 § 3 k.w., uchybienie zawarte w zaskarżonym kasacją wyroku nakazowego ma charakter rażący i w sposób oczywisty wywarło wpływ na jego treść.

Na kanwie analogicznego unormowania, zawartego w treści art. 87 § 3 k.w. Sąd Najwyższy wskazał, że zakaz prowadzenia pojazdów, aby stanowił realną dolegliwość dla ukaranego za powyższe wykroczenie oraz realizował cele, które środek karny z art. 87 § 3 k.w. ma urzeczywistnić, musi pozostawać w funkcjonalnym związku z rodzajem pojazdu, którego prowadzenia dopuścił się sprawca (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2019 r., sygn. akt III KK 222/18, Prok. i Pr.- wkł. 2020/6/12, LEX nr 2691576; por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2019 r., sygn. akt III KK 234/18, LEX nr 2687812).

Uznanie Ł. K. za winnego wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. i inne, popełnionego w dniu 20 lutego 2022 r., implikowało zatem konieczność orzeczenia wobec niego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, a ponieważ obwiniony prowadził pojazd mechaniczny, zakaz winien odnosić się do tożsamego rodzaju pojazdów.

Brak w postaci nieorzeczenia obligatoryjnego środka karnego powoduje, że w istotnym stopniu wadliwe jest orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia o karze. Orzeczenie o karze i środkach karnych stanowi bowiem swego rodzaju całość - zespół dolegliwości wymierzanych sprawcy.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w zakresie przekazanym Sądowi pierwszej instancji, Sąd ten uwzględnić powinien wymóg wynikający z art. 94 § 3 k.w. i orzec o środku karnym, uwzględniając wszelkie dyrektywy wynikające m. in. z treści art. 33 k.w., w tym jego § 5.

Ponadto rozstrzygnięto o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego.

[as]

